

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОГНОЗУВАННЯ ПОПИТУ ТА КОН'ЮКТУРИ РИНКУ»

Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень	бакалавр		
Спеціальність		075 «Маркетинг»		Семестр			
Освітньо-професійна програма		«Маркетинг»		Тип дисципліни	вибіркова		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	5	150	24	-	36	-	90

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	1. Маркетинг. 2. Сучасні види маркетингу. 3. Поведінка споживача.
Освітні компоненти для яких є базовою	1. Маркетингова політика. 2. Маркетинговий менеджмент. 3. Стратегічний маркетинг. 4. Конкурентоспроможність підприємства. 5. Міжнародний маркетинг.

Мета курсу: формувати та розвивати у студентів необхідних теоретичних знань з прогнозування попиту та кон'юктури ринку.

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК 1. Аналіз та синтез: здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та логічних фактів</p> <p>ЗК 5. Проактивне бачення: здатність моделювати розвиток подій і обирати бажаний; ідентифікувати ключові фактори тієї або іншої ситуації, визначати як вони взаємодіють і які з них вимагають найбільшої уваги</p> <p>ЗК 8. Навички інформаційно-комунікаційних технологій: здатність до використання сучасного програмного забезпечення для обробки, аналізу, представлення інформації, прийняття обґрунтованих фахових рішень; використання інформаційно-комунікаційних технологій та сучасних електронних пристроїв і гаджетів</p> <p>ЗК 9. Інтегративні навички: уміння застосовувати та інтегрувати знання, уміння і навички та їх ефективно використовувати в умовах швидкої адаптації організацій до вимог зовнішнього середовища</p>	<p>ППк1. Здатність до проведення аналітичних маркетингових досліджень; представляти аналітичну інформацію в стислій доступній формі, формулювати завдання та керуючі моменти для дослідження ринкової ситуації.</p> <p>ППк2. Здатність до оцінки, аналізу та прогнозування соціально-економічних процесів і явищ на глобальному (мега-), макро-, мезо- і мікрорівнях</p> <p>ППк12. Здатність застосовувати програми та ІТ - технології в економіці і маркетингу</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН 8. Здатність використовувати методологічні прийоми маркетингових досліджень, застосовувати прикладні методики аналізу маркетингових процесів, методи вивчення цільового ринку, споживачів, їхніх мотивацій, тенденцій розвитку попиту; використовувати в маркетинговій діяльності інформаційно-комунікаційні технології та програмні продукти, необхідні для організації маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Тиждень семестру	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
-----------------	-------------	------------------	---

Розділ 1. УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОН'ЮКТУРИ РИНКУ

<p>Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури. Знати: поняття та види економічної кон'юнктури Вміти: розробляти та обґрунтовувати моделі економічної кон'юнктури Формування компетенцій: ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК9 ППк1, ППк2, ППк12. Результати навчання: ПРН8 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 1	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 1	1	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Практичне заняття 2	2	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків. Знати: фактори формування та умови розвитку кон'юнктури товарних ринків; Вміти: застосовувати навички формування розвитку кон'юнктури товарних ринків; Формування компетенцій: ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК9 ППк1, ППк2, ППк12. Результати навчання: ПРН8 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 2	2	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 3	3	Усне опитування, тестування, тематична дискусія, рішення практичних задач
	Лекція 3	3	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 4	4	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 3. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури ринків. Знати: алгоритм та рівні аналізу ринкової кон'юнктури; Вміти: володіти алгоритмом для аналізу ринкової кон'юнктури; Формування компетенцій: ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК9 ППк1, ППк2, ППк12. Результати навчання: ПРН8 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 4	4	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5	5	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Лекція 5	5	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 6	6	Усне опитування, навчальна дискусія. Проведення модульного контролю №1 «Умови формування кон'юнктури ринку»
<p>Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури. Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків. Тема 3. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури ринків.</p>	Самостійна робота	1-5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поясніть сутність поняття "кон'юнктура" та основні закономірності його формування. 2. Аргументуйте причинно наслідковий зв'язок у трактуванні поняття «кон'юнктура». 3. Поясніть сутність загальногосподарської кон'юнктури та її характерні ознаки. 4. Охарактеризуйте види кон'юнктури товарного ринку з точки зору привабливості для бізнесу. 5. Поясніть зміст поняття „кон'юнктуро утворювальний фактор” (КУФ). Назвіть основні класифікаційні ознаки КУФ. 6. Визначте особливості циклічних КУФ. 7. Визначте фази економічного циклу та поясніть умови переходу виробництва з однієї фази циклу в іншу. 8. Вплив моди як тимчасового КУФ на кон'юнктуру ринку споживчих товарів. 9. Надайте характеристику другого етапу процесу дослідження загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків.
Розділ 2. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОПИТУ			

<p>Тема 4. Організаційні та методичні основи прогнозування кон'юнктури товарних ринків. Знати: організаційні основи прогнозування ринкової кон'юнктури; Вміти: володіти основами прогнозування ринкової кон'юнктури; Формування компетенцій: ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК9 ППк1, ППк2, ППк12. Результати навчання: ПРН 8 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 6	6	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 7	7	Усне опитування, рішення задач
	Практичне заняття 8	8	Усне опитування, рішення задач
<p>Тема 5. Ціни і цінові показники кон'юнктури. Знати: цінові показники кон'юнктури; Вміти: застосовувати цінові показники кон'юнктури ринку; Формування компетенцій: ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК9 ППк1, ППк2, ППк12. Результати навчання: ПРН 8 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 7	7	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 9	9	Усне опитування, навчальна дискусія
	Практичне заняття 10	10	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 6. Використання принципів маркетингу при аналізі та прогнозування ринкової кон'юнктури товарних ринків. Знати: Структуру кон'юнктурного дослідження; Вміти: Володіти структурою кон'юнктурного дослідження; Формування компетенцій: ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК9 ППк1, ППк2, ППк12. Результати навчання: ПРН 8 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 8	8	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 11	11	Усне опитування, навчальна дискусія
	Практичне заняття 12	12	Усне опитування, навчальна дискусія.
<p>Тема 7. Регресійний аналіз попиту. Знати: Регресійний аналіз попиту; Вміти: Застосовувати регресійний аналіз попиту; Формування компетенцій: ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК9 ППк1, ППк2, ППк12. Результати навчання: ПРН 8 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 9	9	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 13	13	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія
	Лекція 10	10	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 14	14	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія
	Практичне заняття 15	15	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія
<p>Тема 8. Методи прогнозування рівня попиту. Знати: Методи прогнозування рівня попиту; Вміти: Застосовувати методи прогнозування рівня попиту. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК5, ЗК8, ЗК9 ППк1, ППк2, ППк12. Результати навчання: ПРН 8 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 11	11	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 16	16	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Лекція 12	12	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 17	17	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія

	Практичне заняття 18	18	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія Проведення модульного контролю №2 «Методи та форми прогнозу попиту».
<p>Тема 4. Організаційні та методичні основи прогнозування кон'юнктури товарних ринків.</p> <p>Тема 5. Ціни і цінові показники кон'юнктури.</p> <p>Тема 6. Використання принципів маркетингу при аналізі та прогнозування ринкової кон'юнктури товарних ринків.</p> <p>Тема 7. Регресійний аналіз попиту.</p> <p>Тема 8. Методи прогнозування рівня попиту.</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Поясніть сутність понять „прогноз” та „прогнозування”. 2. Наведіть і охарактеризуйте основні критерії класифікації прогнозів кон'юнктури. 3. Охарактеризуйте основні методи прогнозування. 4. Дайте визначення поняття ціни. 5. Дайте пояснення визначенню індекс ціни. 6. З точки зору кон'юнктурних спостережень ринки класифікуються? 7. Дайте загальну характеристику процесу прогнозування попиту на продукцію і сформулюйте завдання окремих його етапів. 8. Які методи експертних оцінок існують. 9. Метод колективних експертних оцінок?

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: GoogleDocs, GoogleAnalytics, GoogleTrends - проведення та оцінка маркетингових досліджень; HohlBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://dl.dut.edu.ua>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Окландер М. А., Чукурна О. П. Маркетингова цінова політика. Навч. посіб. –К.: Центр учбової літератури, 2012. – 240 с.
http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1418_76066421.pdf
2. Андрейченко А.В. Аналіз ринкової кон'юнктури: навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, 2014. – 345 с.
3. Старостіна А. О. Маркетингові дослідження національних і міжнародних ринків : підручник / А. О. Старостіна. –Київ: ТОВ „Лазарит-Поліграф”, 2012. – 480 с
4. Решетілова Т.Б. Маркетингові дослідження: підручник : [Електронний ресурс]/ Т.Б. Решетілова, С.М. Довгань ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Електрон. текст. дані.– Дніпропетровськ: НГУ, 2015. –357с

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання	
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях, у т.ч.:		
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала	
	• ведення конспекту	за кожну лекцію 1,5 бали	
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала	
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:		
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала	
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	за кожну презентацію максимум 10 балів	
	• усне опитування, тестування, рішення практичних задач	за кожну правильну відповідь 0,5 бала	
• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали		
• участь у діловій грі	за кожну участь 3 бали		
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 «Умови формування кон'юктури ринку»	за кожне правильно виконане завдання – 5 балів. максимальна оцінка – 15 балів	
	Модульний контроль № 2 «Методи та форми прогнозу попиту»	за кожне правильно виконане завдання – 5 балів. максимальна оцінка – 15 балів	
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Згідно рішення кафедри	
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ екзамен	Метою екзамену є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Екзамен проходить у формі тестування та співбесіди.	Критерії оцінювання зазначено у таблиці	
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка / запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обгрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно вкочатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосуються дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
5-8	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої	Добре / Зараховано (С)

	завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутня.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не представляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i>